
EL PAÍS**QUADERN.**

LLIBRES

Però és un àngel

'Una qüestió personal', primer títol en català d'Ôe, acaba on s'inicia 'Quiet' de Màrius Serra

---

PERE GUIXÀ | Barcelona | 22 NOV 2012 - 11:53 CET**Archivado en:** [Kenzaburo Oe](#) [Tokio](#) [Japón](#) [Narrativa](#) [Asia oriental](#) [Cataluña](#) [Libros](#) [Literatura](#) [España](#) [Asia](#) [Cultura](#)

Bird, un jove professor d'anglès en un col·legi preuniversitari de Tòquio als anys cinquanta, es comporta com un individu asocial: beu fora mida, ignora els seus alumnes, vagareja per la ciutat quan la seva dona és en una clínica donant a llum, té coragre amb els seus familiars i els de la seva dona, només desitja tocar el dos cap a l'Àfrica i deixar-ho tot enrere per fi.

Tot això, aquesta voluntat d'evasió, s'accentua els dies següents al naixement del seu fill, amb una severa malformació cerebral. Bird, perplex, irresolt, immadur, dubta entre el que ha de fer i el que sent dins seu pel nounat, i, mentre segueix bevent, voltant lluny de la clínica de maternitat, visitant una amiga semiprostituída, vivint en un estat de somnambulisme, recordant un dia en què es va veure empès a fer una persecució d'un boig escapat del manicomi (i que va acabar amb l'orat penjat del merlet d'un castell). I mentre fa tot això, assumeix la discapacitat del seu fill, la va fent seva, i aquesta assimilació avança a poc a poc, com un prodigi, fins que Bird esdevé un home i assumeix que ell i el nadó, a qui ha tractat fins i tot de monstre, viuran plegats i que, com va dir Kafka en la carta al seu pare, "l'únic que pot fer un pare pel seu fill és acollir-lo quan arriba".

El japonès Kenzaburô Ôe (Ôse, illa de Shikoku, 1935) va escriure aquesta novel·la als 27 anys, poc després que nasqués un fill seu amb una discapacitat cerebral. *Una qüestió personal* (1964), primera obra traduïda al català del premi Nobel —honor que ha recaigut en Albert Nolla—, és un malson que progressa cap a un estat de gràcia, una llarga prova cap a l'acceptació després d'un periple turbulent i de baixada a les anfractuositats interiors, i alhora una de les claus de volta de l'obra del japonès, que sempre ha retornat al motiu dels desvalguts i inferiors contraposats a la normalitat diària o a la negligència del poder. La base autobiogràfica d'aquesta novel·la també té un tornaveu col·lectiu, ja que els càncers i les elefantiasis postnuclears d'Hiroshima i Nagasaki van tenir en germen, segons diu Ôe, el poder de brindar la benaurança a la resta d'homes, així com les famílies en situacions semblants ràpidament obliden les dissensions.

Ôe, durant molt de temps considerat un autor no del tot japonès, flirteja amb les fixacions occidentals que té el seu personatge Bird (com si no el volgués fer ben bé de la seva terra), i alhora és l'amiga Himiro, llunàtica i humida, penjada tothora d'un núvol i alhora força lúcida —un personatge potser més memorable que Bird—, qui ens transporta aires nipons, empeltats de l'atonía postadolescent i el somnieig encantador i decadent que en els darrers anys hem trobat en els personatges femenins de Banana Yoshimoto i de Yoko Ogawa, i en alguns tipus de Haruki Murakami.

Aquesta novel·la, un altre encert en la línia de traduccions d'Edicions de 1984, acaba tot just on comença el *Quiet* de Màrius Serra, obra que ens parlava també del nou estadi de coneixement que arriba amb la paternitat. Ôe, tot i la matriu biogràfica del seu llibre, aplega pare i fill en una trama i una narració força formalitzada, i ens provoca cruament amb el refús inicial del pare. *Quiet*, així, ens parlava de les dificultats i els sentiments posteriors al naixement del fill, però des de l'assumpció infrangible i partint d'una base autobiogràfica més cenyida i, al meu parer, més expressiva. Estem de sort, per tant, perquè la recomanació és doble.

UNA QÜESTIÓ PERSONAL. Kenzaburô Ôe. Edicions de 1984. 251 pàgines. 18 euros

---

© EDICIONES EL PAÍS, S.L. |
